

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003529

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого № 73 від 15.03.2023

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дейнека Віолета Сергіївна

2. Violeta S. Deineka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: право

Дата захисту: 24-02-2023

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 815

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.01

Тема дисертації:

1. Свобода сторін трудового договору при його укладенні.
2. Freedom of the parties while an employment contract concluded.

Реферат:

1. Дисертаційна робота є кваліфікаційною науковою працею, в якій з'ясовуються теоретичні та практичні аспекти сутності та меж свободи укладення трудового договору. У науці трудового права та на конституційному рівні визнано свободу укладення трудового договору, але така свобода є притаманною на етапі процесу реалізації волі осіб на укладення трудового договору, адже реалізувавши таку волю, сторони фактично втрачають частину свободи. Іншими словами, сторони трудового договору стають економічно нерівноправними. Наголошено, що законодавець, установлюючи гіпотетичну свободу укладення трудового договору на конституційному рівні, водночас на рівні трудового законодавства визначає вимоги до форми трудового договору та порядку його укладення, а також встановлює вимоги до праводієздатності потенційних сторін трудового договору. Зазначене одночасно має як стабілізуючий, так і обмежуючий вплив на свободу укладення такого договору. Іншими словами, свобода укладення трудового договору наразі має

певні межі, які встановлюються у централізованому порядку. У практичній діяльності, як засвідчили результати вивчення дисертанткою широкого масиву судових справ, при укладенні трудових договорів виникає чимало проблем щодо правореалізації такої свободи. Це стосується, зокрема, співвідношення імперативних та диспозитивних приписів, справедливості умов трудового договору, допустимості існування певних додаткових умов під час укладення такого договору, висунення спеціальних вимог до претендентів на зайняття певної посади і, відповідно, відмови в укладенні трудового договору, якщо претендент не відповідає таким вимогам тощо. У дисертації розглянуто специфіку укладення трудового договору, етапи укладення трудового договору та прояви свободи на кожному із них; розкрито зміст правових категорій «свобода праці», «свобода укладення трудового договору» та «свобода трудового договору»; окреслено особливості реалізації волі на укладення трудового договору як спонукального фактора на вступ у трудові правовідносини. Авторка аналізує особливості прояву свободи на укладення трудового договору та примусу здійснення певної праці; досліджує свободу укладення трудового договору як принцип та як гарантію, межі свободи під час укладення трудового договору. Зроблено спробу спрогнозувати напрями вдосконалення законодавства у питаннях свободи укладення трудового договору. Перший розділ дисертаційної роботи «Правова природа трудового договору та порядок його укладення» присвячено аналізу правової природи трудового договору та особливостям порядку укладання останнього в сучасних умовах. Трудовий договір у науці трудового права розглядається не тільки як юридичний факт, що спричиняє виникнення трудових правовідносин, а і як форма реалізації громадянами права на працю та як інституція трудового права, що об'єднує норми, які регулюють прийняття на роботу, переведення та звільнення. Аргументовано, що визначення трудового договору, закріплене Кодексом законів про працю України, є вже застарілим і потребує удосконалення. У контексті суттєвих економіко-правових змін під трудовим договором запропоновано розуміти угоду між працівником та роботодавцем, за якою працівник виявив вільне волевиявлення особисто виконувати певну трудову функцію на визначеному робочому місці за розпорядженням та під контролем роботодавця, який у свою чергу виявив вільне волевиявлення на укладення цієї угоди саме з конкретним працівником, і на підставі такого волевиявлення роботодавець повинен здійснювати своєчасну та справедливую оплату праці, забезпечувати належні умови праці та дотримуватися вимог трудового законодавства. Обов'язковими умовами трудового договору є: місце роботи та робоче місце; час початку виконання трудових завдань; трудова функція; права й обов'язки сторін трудових правовідносин; режим роботи та відпочинку; строк дії договору. Будь-які інші умови працівник та роботодавець можуть встановлювати на власний розсуд, скориставшись своїм правом на свободу укладення трудового договору. Однак при цьому має бути враховано, що умови трудового договору, які погіршуватимуть становище працівників, тобто встановлюватимуть деякі умови всупереч приписам чинного трудового законодавства України, будуть визнані недійсними. У другому розділі «Свобода і воля як основоположні категорії трудового права» досліджуються засадничі категорії трудового права, якими обґрунтовано вважаються свобода і воля. Свобода як правова категорія — це система визначених державою можливостей здійснювати власну поведінку відповідно до визначених законом умов, що забезпечені правом. Безперечно, свобода є природним і невіддільним благом людини, уособлюється в її сутності та виступає однією із головних цінностей. Свобода праці є одним із найбільших досягнень трудового права, що осмислюється, в тому числі й через систему трудових прав. Принцип свободи праці у дисертації розглянуто через призму співвідношення із правом на працю.

2. The dissertation is a comprehensive monographic study that elucidates the theoretical and practical aspects of the essence and limits of the freedom while concluding an employment contract. The freedom to enter into an employment contract is recognized, in the science of labor law and at the constitutional level but such freedom is inherent in the process of exercising the will of individuals to conclude into an employment contract, because by exercising such will, the parties actually lose part of their freedom. In other words, the parties of the employment contract become economically unequal. The legislator is emphasized to, determines the requirements for the form of the employment contract and the procedure for its conclusion, at the level of labor legislation, as well as establishes requirements for the legal capacity of potential parties to the employment contract establishing the

hypothetical freedom of concluding an employment contract at the constitutional level. The facts above have both a stabilizing and limiting effect on the freedom to enter into such an agreement. In other words, the freedom of concluding an employment contract has certain limits, which are defined in central order. According to the results of the dissertation's study of a wide range of court cases, there are a lot of problems arise with regard to the legal implementation of such freedom when concluding employment contracts in practical activity. In particular, it is concerned to the ratio of imperative and dispositive prescriptions, the fairness of the terms of an employment contract, the admissibility of the existence of certain additional conditions during the conclusion of such a contract, the imposition of special requirements for applicants for a certain position and, the refusal to conclude an employment contract if the applicant does not meet such requirements, accordingly etc. The dissertation examines the specifics of concluding an employment contract, the stages of concluding an employment contract and the manifestation of freedom at each of them; the content of the legal categories "freedom of labor", "freedom to enter into an employment contract" and "freedom of employment contract" is defined; the features of exercising the will to conclude an employment contract as a motivating factor for concluding employment relations are outlined. The author analyzes the peculiarities of the manifestation of freedom to conclude an employment contract and the compulsion to perform certain work; examines the freedom of concluding an employment contract as a principle and as a guarantee, the limits of freedom during the conclusion of an employment contract. An attempt to forecast directions for improvement of the legislation in matters of freedom to enter into an employment contract has been made. The first chapter of the dissertation "The legal nature of the employment contract and the procedure for concluding it" is devoted to the analysis of the legal nature of the employment contract and the peculiarities of the procedure for concluding it in modern conditions. The science of labor law, considers the employment contract is considered not only as a legal fact that causes the emergence of labor relations, but also as a form of citizens' realization of the right to work and as an institution of labor law that unites the norms regulating hiring, transfer and dismissal. It is obviously that the definition of an employment contract, established by the Code of Labor Laws of Ukraine, has already been outdated and needs to be improved. In the context of significant economic and legal changes, an employment contract is proposed to be understood as an agreement between an employee and an employer, according to which the employee has expressed his free will to perform a certain labor function at a specified workplace personally at the direction and under the control of the employer, who in turn has expressed his free will to conclude this agreement with a specific employee, and on the basis of such expression of will, the employer must provide timely and fair remuneration, ensure proper working conditions and comply with the requirements of labor legislation. Compulsory terms of the employment contract are: place of work and workplace; the time of the start of work tasks; labor function; rights and obligations of labor relations parties; regime of work and rest; contract term. Exercising their right to freedom of employment contract, the employee and the employer at their own discretion, can set any other conditions. However, it should be taken into account that the terms of the employment contract, which will worsen the situation of employees, that will, establish some conditions contrary to the provisions of the current labor legislation of Ukraine, will be recognized as invalid.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Дейнека В.С. Історія, сучасний стан і перспективи розвитку законодавства про трудовий договір в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2019. №40. С. 110-112.
- 2. Дейнека В.С. Істотні умови трудового договору. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. №58. С. 160-163.
- 3. Дейнека В. Генеза і сутність права на працю. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 2. С.139-144.
- 4. Дейнека В.С. Дискримінація у трудових правовідносинах. The scientific heritage. 2020. № 57. С. 12-14.
- 5. Дейнека В.С. Єдність і диференціація в питаннях дискримінації у сфері праці. Juris europensis scientia, 2021. №2. С. 57-60.
- 6. Deineka V. Labor contract in the UK and Ukraine. Young researches in the global world: vistas and challenges: forum for young researches., с. Kharkiv, 11 April 2019. Kharkiv, 2019. P. 19-20.
- 7. Дейнека В. До питання принципу свободи праці. Реалізація права на працю і безпека людини в сучасних умовах життєдіяльності: X наук.-інтернет конф., м. Харків, 25-26 квітня 2019 р. Харків, 2019. С. 113-116.
- 8. Deineka V. Difference between labor and civil law contracts. Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців: всеукр. наук.-практ. інтернет конф., м. Харків, 15 травня 2019 р. Харків, 2019. С. 19-20.
- 9. Дейнека В. Роботодавець як сторона трудового договору. Цінність права як найефективнішого регулятора суспільних відносин: міжнародна наук.-практ. конф., м. Харків, 4-5 жовтня 2019 р. Харків, 2019. С. 51-53.
- 10. Дейнека В. Принцип свободи праці як основоположний принцип трудового права. Проблеми реалізації прав громадян у сфері праці та соціального забезпечення : IX міжнародна наук.-практ. конф., присвячена 50-річчю створення кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, м. Харків, 11 жовтня 2019 р. Харків, 2019. С. 403-406.
- 11. Дейнека В. Поняття необгрунтованої відмови у прийнятті на роботу. Правове забезпечення соціальної сфери: матеріали XI міжнародної наук.-практ. конф., м. Одеса, 27 травня 2020 р. Одеса, 2020. С. 39-41.
- 12. Дейнека В. Принцип свободи в трудовому праві України. Основні напрямки захисту прав громадян України на працю та соціальний захист в умовах Євроінтеграції: Тези доповідей і наукових повідомлень учасників XI Міжнародної науково-практичної конференції , м. Харків, 08 жовтня 2021 р. Харків, 2021. С. 225-228

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000960

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярошенко Олег Миколайович

2. Oleg N. Yaroshenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9022-4726

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Костянтин Юрійович

2. Kostiantyn Y. Melnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8960-0234

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозд Олексій Юрійович

2. Oleksii Y. Drozd

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4514-6594

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Олена Євгенівна
2. Olena Y. Lutsenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9357-8546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жернаков Володимир Володимирович
2. Volodymyr V. Zhernakov

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6850-6516

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Середа Олена Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Серета Олена Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна